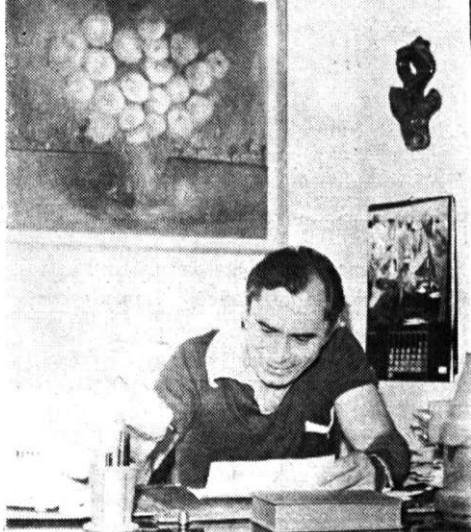

Un actor dramaturg ...

Personaje din viață, cu stare civilă și adresă cunoscută :

- Oana, 11 ani, își sărbătorește azi ziua de naștere...
 - Doina, cercetător chimist
 - Paul, actor, dramaturg
- Împreună, familia Ioachim.

— Cine ești dumneata, Paul Ioachim? (Intrebarea tuturor reporterilor lumii.)

— Tata e de la cimpie, mama, de la munte, eu sînt de la deal, un deal pe care-l urc de cînd mă știu, și care, ca în mitul lui Sisif, a devenit un munte uriaș, parcă imposibil de escaladat.

— De unde vii ?

— Deși părinții mei (tata — muncitor cerșitor, mama — casnică și fără carte) locuiau într-un cartier mărginaș al Buzăului, eu m-am născut la țară, într-un... week-end (plecaseră să o ajute pe bunica la strînsul porumbului). De la 12—13 ani, am început să scriu.

— Nu exagerezi ?

— Lasă-mă să mă laud... La insistențele colegilor de liceu, am scris o piesă muzicală (muzica o compusesem tot eu). Comisia de lectură a aprobat muzica și a respins... piesa. Cîntecele din piesă le-am ciutat chiar eu. Debutam... cîntînd. Din clipa aceea, am devenit actor.

— Și, dramaturg, cînd ai devenit ?

— Prin 1965, an hotărîtor pentru deschiderea largă a orizontului nostru cultural, am reînceput să scriu. Avînd în soția mea un fanatic susținător, m-am apucat serios de treabă.

— Cum a fost debutul ? (Mă fac că nu știu.)

— Piesa Podul sinucigașilor a fost primită cu brațele deschise, de către Teatrul Național; unanimitate, în consiliul artistic, felicitări, a fost anunțată în presă, la radio, la voi, la Televiziune. Nu s-a jucat nici pînă azi.

— Asta te-a demoralizat ?

(continuare în p. 34)

Cu Oana →

... și o actriță care visează să joace Cleopatra

văzuți de CARMEN DUMITRESCU

In timpul înregistrării, alături de Constantin Dinischiotu

O păstrez în amintire pe Ileana Ploscaru, nu — cum v-ați aștepta — dintr-un spectacol, ci dintr-un cadru de reportaj TV, realizat cu câțiva ani în urmă (deci, amîndouă avînd cîțiva ani în minus): cu părul în vînt, frumoasă, bronzată, pe cheiul Cazinoului de la Constanța, Mi-a rămas în minte așa, proaspătă, inteligentă, dinamică, mereu dispusă să afle, să întrebze, să se întrebe...

Acum e aceeași, înconjurată de o echipă de la radio, condusă de regizorul Constantin Dinischiotu. Se pregătește o emisiune. În jurul microfonului, destindere colegială.

— Unii cred că e ușor să fii actor. Vii pe scenă, spui ce ai de spus, cu legi aplauze...

— E minunat că lăsăm această impresie... Uneori, un cuvînt, o nuanță, mă sîcîie o lună, două. Noapți albe — pentru un gest. Repeti ca un automat, pînă ajungi la acel ceva.

— De ce ai fugit de film?

— El m-a ocolit. Am jucat într-o coproducție cu DEFA-Berlin, cu șapte ani în urmă. N-am succes la... casele noastre de filme!

— Nu vreau să fac inventarul pieselor de succes în care ai jucat... N-ai dreptul să te plîngi.

— În teatru, nu...

— Vacanță ai, Ileana? —

— Cînd au terminat-o alții. Teatrul nostru joacă pînă în prima zi de toamnă și încheie stagiunea cu o premieră, *Legenda Atrizilor*,

în rolul doamnei Quickly, în montarea constănțeană a „Nevestelor vesele din

pe care o vom prezenta în cadrul natural de la Histria. Ceva măreț prin simplitate...

— Teatrul vostru e în renovare. Jucați mai puțin?

— La fel, dar mai mult în deplasare: *Clipa*, dramatizarea după romanul lui Dinu Săraru, a fost văzută la Cobadin, la Năvodari. De fapt, să știți că e mai bine așa. Oamenii din Cobadin lucrează la cîmp, zi-lumină. Sînt prea oboșiți ca să facă drumul pînă la Constanța. Ar trebui să mergem mai des la ei — și la alții.

(continuare în p. 34)

„Un actor...”
(continuare din p. 32)

— Nu. Mi-am văzut de treabă și am debutat la TV, cu o altă comedie, care a trecut neobservată. Apoi, o altă comedie, la Teatrul din Galați, a avut aceeași soartă; a urmat Nu sîntem îngeri, cu succes de public și de critică, în sfîrșit, Goana, care se joacă acum.

— Dar despre Paul Ioachim-tatăl, soțul, ce ai de spus?

— Soția și fiica mea? Fără ele, viața mea, arta mea, bună, rea, n-ar face doi bani. Alături de ele, rezultatul muncii mele capătă o valoare deosebită: gust bucuria reușitei, eșecul devine motiv de dirzenie.

— De ce eviți să vorbești despre Paul Ioachim-actorul?

— Pentru că am decis ca acest moment, în care revista „Teatrul” se ocupă de mine, să fie momentul autorului. Condiția de actor e vitregă: muncă de miner, satisfacții sau insatisfacții imediate și, după aceea? Uitarea! Păstrînd proporțiile, Liviu Ciulei, care era un actor interesant, de îndată ce a devenit un mare regizor, nu i-a mai dat nimeni roluri. Am impresia că, pe măsură ce o să urc... „Golgota” dramaturgiei (dacă o s-o urc), regizorii mă vor ocoli ca actor.

„...și o actriță...”
(continuare din p. 33)

— Poate fi o sugestie pentru C.O.M., din care faci parte... Ai vreun vis artistic?

— Am regretul unui mare vis, pe care nu-l mai pot împlini decît la radio: Cezar și Cleopatra, cu un singur Cezar posibil, pentru mine — Dorel Urlățeanu, acum pensionar al Teatrului din Oradea.

— Nu se putea mai devreme?

— Furați, și unul și celălalt, de timp, de sarcini politice și obștești, am amînat de la an la an această împlinire teatrală. De ce ni s-a părut Constanța atît de departe de Oradea, cînd sateliții stabilesc comunicații și legături între continente?! Mai am regrete, dar nu ți le spun...

Microfonul s-a deconectat. (Defecțiune voită? Radioul și televiziunea, surori bune, se ajută.)

Regrete? ... Dar cîți ani buni ai încă înainte, Icana Ploscaru?!

— Chiar și Alexa Visarion, regizorul cu care colaborezi perfect?

— Nu știu ce va face el, dar mă doare o anumită prejudecată, după care un om nu poate face bine două profesii.

— Unde pleacă în vacanță cei trei Ioachim?

— Un drum lung, prin țară: vrem să facem geografie la fața locului. Poate, Oana își va schimba gîndurile și, în loc să se facă actriță, se va apuca de o profesiune... serioasă. O... promovez mereu, în gîndul meu...

„Ucenicia” de dramaturg a lui Paul Ioachim a început, probabil, cu mult înainte ca el să se gîndească la Nu sîntem îngeri sau la Goana. Era colaborator al Televiziunii, al echipei de la secția reportaj, care transmitea, la 23 August, marea demonstrație a oamenilor muncii. Mergea în documentare în fabrici și în uzine, la institute de cercetări, pe ogoare, stătea de vorbă cu oamenii de acolo, îi „descosea”. Culegea date și informații pe care, apoi, le folosea în comentarii vibrante și convingătoare. Atunci a învățat să-i înțeleagă pe „oamenii care duc greul construcției”, cum îi place să spună, și așa a rodit o vocație literară care se sprijină deopotrivă pe cunoașterea realității și pe experiența profesiilor scenei.

Constantin Dinischiotu își adună echipa, discută cu ea. Îi ia locul.

— Ileana Ploscaru, dacă aș fi venit cu aparatul de filmat, să fac un prim-plan pentru emisiunea „Noi, femeile”, te-aș fi rugat să-mi răspunzi la o singură întrebare: de unde atîta forță pentru tot ce faci — pentru teatru, pentru căminul dumitale, pentru orașul dumitale, Constanța?

— Din dragoste, pentru toate, din dorința de a arăta că și femeia e la fel de capabilă ca și bărbatul. Mai ales astăzi, cînd avem toate condițiile posibile, mă bucur cînd, intrînd într-o mare întreprindere, într-o mare colectivitate, în biroul inginerului-șef sau al directorului, ne prîmeste o femeie...

— Ai spus că ai un dor neîmplinit...

— De ce mi-l zgîndări? Nu mai pot fi Cleopatra decît prin voce.

— ...Oare?